

ЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ТЕМА:

“ИЗИСКВАНИЯ НА НОРМАТИВНАТА УРЕДБА ПО КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ЗА СЕВЕЗО ПРЕДПРИЯТИЯ”

Галина Кожухарова, старши експерт по комплексни разрешителни

03.11.2016 г. в гр. София, Централ Хотел Форум

Нормативна уредба за КПКЗ

▪ Директива 2010/75/ЕС от 24 ноември 2010 относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването)

✓ Глава 1. Общи разпоредби

✓ Глава 2. Разпоредби за дейностите, изброени в Приложение I

17

2010 .

2008/1/

( ) .

Съгласно принципите, изложени във въведението на Директивата,

1

( ) .

“

,

,

,

;

“

“

“

Нормативна уредба за КПКЗ

- **Закон за опазване на околната среда** (Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. изм. и доп. бр. 32 от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г.)
- ✓ **Глава 7, Раздел II. Комплексни разрешителни** - въвежда изискванията на Директивата за индустриалните емисии – по-конкретно разпоредбите на глави първа и втора и приложения 1 и 2 на Директивата.
- **Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни** (Приета с ПМС № 238 от 2.10.2009 г., обн., ДВ, бр. 80 от 9.10.2009 г., попр., бр. 97 от 8.12.2009 г., изм. и доп., бр. 69 от 11.09.2012 г., в сила от 11.09.2012 г.) - въвежда разпоредбите на глави първа и втора и приложение 3 на Директивата и определя:
  - Условията и реда за издаване, преразглеждане, изменение, актуализиране и отменяне на КР;
  - Съдържанието и формата на заявлението за издаване на КР;
  - Реда и начина за определяне на НДНТ;
  - Реда и начина за отчитане на емисиите на вредни вещества;
  - Условията за мониторинга по чл. 123, ал.1, т.4 и 7 от ЗООС и задължението за предоставяне на съответната информация за органите, отговорни за извършване на контрола по чл.120, ал.5 от ЗООС.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

Определение за „Комплексно разрешително“ . съгласно §1, т.39 от Допълнителните разпоредби на ЗООС:

- *Индивидуален административен акт;*
- *Разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на глава седма, раздел втори на ЗООС;*
- *Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и са експлоатирани от един и същи оператор.*

*Към настоящия момент има издадени около **400 комплексни разрешителни**, като около **40 от тях** са на оператори на Севезо предприятия.*

Публичен регистър на комплексните разрешителни съгласно чл.129, ал.1 от ЗООС - осигурява публичен достъп до информацията за издадените комплексни разрешителни и решенията по процедурите и до техническите оценки с информация за поставените условия на разрешителното

<http://registers.moew.government.bg/kr/>

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

Издаване на комплексно разрешително:

- 1. Компетентен орган за издаване на КР-** *Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда е компетентният орган за издаване, отказ, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на разрешителните по чл. 117, ал. 1 и 2 на ЗООС*
- 2. Съдържание на КР –** *Методика за минималните изисквания към вида, мястото и съдържанието на условията в комплексните разрешителни по чл.117 от ЗООС приета със Заповед № РД-607/04.08.2014 г. – определя вида, мястото и съдържанието на условията, които е необходимо да бъдат включени при подготовката на проектите на КР*

СНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ – условия

УСЛОВИЕ № 1. РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ .....
УСЛОВИЕ № 2. ИНСТАЛАЦИИ, ОБХВАНАТИ ОТ РАЗРЕШИТЕЛНОТО .....
УСЛОВИЕ № 3. ОБХВАТ .....
УСЛОВИЕ № 4. КАПАЦИТЕТ НА ИНСТАЛАЦИИТЕ .....
4.1. КАПАЦИТЕТ .....
4.2. ДОКЛАДВАНЕ .....
УСЛОВИЕ № 5. УПРАВЛЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА .....
УСЛОВИЕ № 6. ТЪЛКУВАНЕ .....
УСЛОВИЕ № 7. УВЕДОМЯВАНЕ .....
УСЛОВИЕ № 8. ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИ .....
8.1. ВОДА .....
8.2. ЕНЕРГИЯ .....
8.3. СУРОВИНИ, СПОМАГАТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ И ГОРИВА .....
УСЛОВИЕ № 9. ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА .....
9.1. РАБОТА НА ПРЕЧИСТВАТЕЛНОТО ОБОРУДВАНЕ .....
9.1.1. ПРЕЧИСТВАТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ .....
9.1.2. КОНТРОЛ НА ПРЕЧИСТВАТЕЛНОТО ОБОРУДВАНЕ .....
9.1.3. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ .....
9.4. ИНТЕНЗИВНО МИРИШЕЩИ ВЕЩЕСТВА .....
9.5. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ .....
9.6. УСЛОВИЯ ЗА СОБСТВЕН МОНИТОРИНГ .....
9.6.1. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СОБСТВЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИТЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА ВЪВ ВЪЗДУХА .....
9.6.2. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ .....
УСЛОВИЕ № 10. ЕМИСИИ В ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ .....

10.X.1. КОНТРОЛ НА ПРЕЧИСТВАТЕЛНИТЕ СТАНЦИИ/СЪОРЪЖЕНИЯ .....
10.X.3. ПРИНОС КЪМ КОНЦЕНТРАЦИИТЕ НА ВРЕДНИ И ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА ВЪВ ВОДОПРИЕМНИЦИТЕ .....
10.X.5. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ .....
УСЛОВИЕ № 11. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ .....
11.1. ОБРАЗУВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ .....
11.4. ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ .....
11.5. ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ, В Т.Ч. РЕЦИКЛИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ .....
11.6. ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИ .....
11.7. КОНТРОЛ И ИЗМЕРВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ .....
11.8. АНАЛИЗИ НА ОТПАДЪЦИ .....
УСЛОВИЕ № 12. ШУМ .....
12.1. ЕМИСИИ .....
12.3. ДОКУМЕНТИРАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ .....
УСЛОВИЕ № 13. ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ .....
13.1.1. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ .....
13.1.2. УСЛОВИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ПОЧВАТА .....
13.2.2. УСЛОВИЯ ЗА МОНИТОРИНГ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ .....
УСЛОВИЕ № 14. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ДЕЙСТВИЯ ПРИ АВАРИИ И СЛУЧАИ НА НЕПОСРЕДСТВЕНА ЗАПЛАХА ЗА ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ И/ИЛИ ПРИЧИНЕНИ ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ .....
УСЛОВИЕ № 15. ПРЕХОДНИ РЕЖИМИ НА РАБОТА (ПУСКАНЕ, СПИРАНЕ, ВНЕЗАПНИ СПИРАНИЯ И ДРУГИ) .....
УСЛОВИЕ № 16. ПРЕКРАТЯВАНЕ РАБОТАТА НА ИНСТАЛАЦИИТЕ ИЛИ НА ЧАСТИ ОТ ТЯХ .....

ПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ие №8 Използване на ресурси

Условие №8.3. Суровини, спомагателни материали и горива

Условие №8.3.1. Употреба

- Определят се годишните норми за ефективност при употребата на основни и опасни суровини, опасни спомагателни материали и горива за производството на единица продукт

Суровина	Годишна норма за ефективност (в единица, съобразена с определенията за „норма за ефективност“ по условие 1)

Спомагателен материал	Годишна норма за ефективност (в единица, съобразена с определенията за „норма за ефективност“ по условие 1)

Гориво	Годишна норма за ефективност (в единица, съобразена с определенията за „норма за ефективност“ по условие 1)

Условие 8.3. (актуализирано с Решение № 305-Н0-И0-А1/2015г.) Използване на суровини спомагателни материали и горива

Условие 8.3.1. Употреба

Условие 8.3.1.1. Употребяваните при работата на инсталацията по Условие № 2, която попада в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС, суровини посочени в Таблица 8.3.1.1 да не се различават по вид и да не превишават съответните количества.

Таблица 8.3.1.1. Химическа инсталация за производство на метилови естери на мастните киселини (бiodiesel) и глицерин

Суровини	Годишна норма за ефективност [t/t продукт]
Растително неутрализирано масло	0,993
Реактив R 11;23/24/25;39/23/24/25 S 7;26;36/37/39;45	0,11

Условие 8.3.1.2. Употребяваните при работата на инсталацията по Условие № 2, която попада в обхвата на Приложение 4 на ЗООС, спомагателни материали посочени в Таблица 8.3.1.2, да не се различават по вид и да не превишават съответните количества.

Таблица 8.3.1.2. Химическа инсталация за производство на метилови естери на мастните киселини (бiodiesel) и глицерин

Спомагателен материал	Годишна норма за ефективност [t/t продукт]
Реактив R 35;36;37;38 S 23;25;30;36;37;39;45	0,0006
Реактив R 34;37 S 26;45	0,008
Реактив R 35;36/38 S 27;37/39;45	0,002
Реактив R 36;41 S 26;39	0,0007
Катализатор 100% R 10;23/24/25;39/23/24/25;34 S 7;26;36/37/39;45	0,008
Катализатор 30% разтвор R 10;23/24/25;39/23/24/25;34 S 7;26;36/37/39;45	0,026

Условие 8.3.1.3. Употребяваното при работата на инсталацията по Условие № 2, която попада в обхвата на Приложение 4 на ЗООС, гориво посочено в Таблица 8.3.1.3, да не се различава по вид и да не превишава съответното количество.

Таблица 8.3.1.3. Химическа инсталация за производство на метилови естери на мастните киселини (бiodiesel) и глицерин

Гориво	Годишна норма за ефективност [Nm ³ / единица продукт]
Природен газ	22.6

БЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ие №8 Използване на ресурси

Условие №8.3.2. Измерване и документиране

- Изисква се прилагане на инструкцията за измерване/изчисление на:
  - ✓ Годишната консумация на суровини, спомагателни материали и горива за всяка инсталация;
  - ✓ Стойностите на годишните норми за ефективност при употребата на суровини, спомагателни материали и горива за всяка инсталация .
- Изисква се прилагане на инструкцията за оценка на съответствието на стойностите на годишните норми за ефективност с определените такива в условията на разрешителното. Инструкцията да включва установяване на причините за несъответствия и предприемане на коригиращи действия. Резултатите от изпълнението на инструкцията да се документират.

Условие №8.3.3. Докладване

- Изисква се да се докладва като част от ГДОС:
  - ✓ Изчислените стойности на годишните норми за ефективност при употребата на всяка от контролираните суровини/материали;
  - ✓ Резултатите от оценката на съответствието на тези стойности с определените такива в условията на разрешителното, причините за документираните несъответствия и предприетите коригиращи действия.

Условие 8.3.2. Измерване и документиране

Условие 8.3.2.1. Притежателят на настоящото разрешително да прилага писмена инструкция, осигуряваща измерване/изчисляване и документиране на:

- Годишните стойности на нормите за ефективност на ползваните суровини, спомагателни материали и гориво за инсталацията по Условие № 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС. Изчисляването на нормите за ефективност да се извършва в съответствие с Условие 6.6.

Условие 8.3.2.2. Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкция за оценка на съответствието на годишните стойности на нормите за ефективност на ползваните суровини, спомагателни материали и гориво за инсталацията по Условие 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС, с определените такива в условията на разрешителното. Инструкцията да включва установяване на причините за несъответствия и предприемане на коригиращи действия. Резултатите от изпълнението на инструкциите да се документират.

Условие 8.3.3. Докладване

Условие 8.3.3.1. Притежателят на настоящото разрешително да докладва ежегодно, като част от ГДОС, годишните стойности на нормите за ефективност на ползваните суровини, спомагателни материали и гориво за инсталацията по Условие № 2, попадаща в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС.

Условие 8.3.3.2. Притежателят на настоящото разрешително да докладва ежегодно, като част от ГДОС, резултатите от оценката на съответствието по Условие 8.3.2.2, установените несъответствия и предприетите коригиращи действия.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ УСЛОВИЕ №8 Използване на ресурси

Условие №8.3.4. Съхранение на суровини, спомагателни материали, горива и продукти.

■ *Изисква се:*

- ✓ *Съхранение на всички ОХВ, съгласно нормативната уредба за ОХВ, използвани при работата на всяка инсталация на площадката;*
- ✓ *Операторът да представи в срок до .... (посочва се конкретен срок) в РИОСВ актуален план на площадката, на който са означени местата за съхранение на всички опасни химични вещества използвани като суровини и спомагателни материали и горива, описани в комплексното разрешително;*
- ✓ *При планирана промяна на място за съхранение операторът да представи в РИОСВ актуализация на горния план, в срок един месец преди осъществяване на промяната;*
- ✓ *Документиране и докладване като част от ГДОС на резултатите от извършените проверки на съответствието на съоръженията и площадките за съхранение с изискванията на нормативната уредба за реда и начина за съхранение на ОХВ, вкл. на установените причини за несъответствие и предприетите коригиращи действия.*

Предприетите коригиращи действия:

Условие 8.3.4. Съхранение на суровини и спомагателни материали и горива

Условие 8.3.4.1. Всички химични вещества и смеси, класифицирани в една или повече категории на опасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетването и опаковането на вещества и смеси и Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етикетване на химични вещества и смеси, да бъдат опаковани, етикетирани и снабдени с информационни листове за безопасност. Информационните листове за безопасност да отговарят на изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), изменено с Регламент 453/2010.

Условие 8.3.4.1.1. Притежателят на настоящото разрешително да съхранява на площадката и да представя при поискване на РИОСВ копия от информационните листове за безопасност на използваните опасни химични вещества и смеси, спомагателни материали и горива.

Условие 8.3.4.1.2. Съхранението на химични вещества и смеси трябва да отговаря на условията за съхранение, посочени в информационните листове за безопасност и Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, съгласно чл.46. от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси.

Условие 8.3.4.1.3. Притежателят на настоящото разрешително да представи в срок до един месец в РИОСВ актуален план на площадката, на който са означени местата за съхранение на опасни химични вещества използвани като суровини, спомагателни материали и горива.

Условие 8.3.4.2. При планирана промяна на съществуващо място за съхранение на опасни химични вещества използвани като суровини, спомагателни материали и горива, притежателят на настоящото разрешително да представи в РИОСВ актуализация на плана на площадката по Условие 8.3.4.1.3., в срок един месец преди осъществяване на промяната.

Условие 8.3.5. Документиране

Условие 8.3.5.1. Притежателят на настоящото разрешително да документира резултатите от извършените проверки на съответствието на съоръженията и площадките за съхранение с изискванията на нормативната уредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества, включително на установените причини за несъответствие и предприетите коригиращи действия.

Условие 8.3.6. Докладване

Условие 8.3.6.1. Притежателят на настоящото разрешително да докладва като част от ГДОС резултатите от извършените проверки на съответствието на съоръженията и площадките за съхранение с изискванията на нормативната уредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества, включително на установените причини за несъответствие и предприетите коригиращи действия.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

Опазване на почвата и подземните води от замърсяване

Условие 13.1. Опазване на почвата

Условие 13.1.1. Мерки за опазване на почвата от замърсяване

- *Поставят се условия за изпълнение на конкретни мерки за опазване на почвата, отчитащи възможностите за замърсяването ѝ, съгласно базовия доклад и системната оценка на риска от замърсяване (в случаите, когато операторът е представил такава оценка със заявлението);*
- *Изисква се прилагане на инструкция за изпълнение на конкретните мерки.*

Условие №13 Опазване на почвата и подземните води от замърсяване

Условие 13.1. Опазване на почвата от увреждане

Условие 13.1.1 Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкция за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито, установяване на причините и отстраняване на течовете.

Условие 13.1.2 Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкция за периодична проверка и поддръжка на канализационната система за отпадъчни води на площадката, установяване на причините и отстраняване на течовете.

Условие 13.1.3. Разливи и/или изливане на вредни и опасни вещества върху производствената площадка (включително и в обвалваните зони) да се почистват/преустановяват след откриването им.

Условие 13.1.4 Не се допуска наличие на течности в резервоари, варали, технологично/пречиствателно оборудване или тръбопроводи, от които са установени течове, до момента на отстраняването им.

Условие 13.1.5. При изграждането на конструкции, инженерно строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води и от които могат да бъдат замърсени подземните води, на притежателят на настоящото разрешително не се разрешава използването на материали, съдържащи приоритетни вещества.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ УСЛОВИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ

Условие 13.1.1. Условия за мониторинг на почвата

- Изисква се операторът да изготви и съгласува с РИОСВ и ИАОС план за мониторинг на почвите, съобразен с условията на КР;
- Поставят се изисквания към собствения мониторинг:

Показател	Честота

- Изисква се анализите и пробовземането да бъдат извършвани от акредитирани лаборатории;
- Изисква се документиране, съхранение на площадката и докладване, като част от ГДОС на:
  - ✓ Обобщени резултати от изпълнение на инструкциите по Условие 13.1.1.;
  - ✓ резултатите от мониторинга на почвите;
  - ✓ предприети допълнителни мерки за опазване на почвите.

Условие 13.1.6 Условия за мониторинг на почвата

Условие 13.1.6.1. Притежателя на настоящото разрешително да изготви и съгласува с РИОСВ и ИАОС план за мониторинг на почвите, съобразен с условията на настоящото разрешително.

Условие 13.1.6.2. Притежателят на настоящото разрешително да извършва собствен мониторинг на състоянието на почвите на територията на площадката, в постоянните пунктове за мониторинг, обозначени в Приложение № 16 „Местоположение на пунктовете за мониторинг на почви“ от заявлението, съгласно изискванията на Таблица 13.1.6.2. Пробовземането и анализите да се извършват от акредитирани лаборатории.

Таблица 13.1.6.2 Мониторинг на почви

Показател	Честота
рН	1 път на 2 години
Фосфор	1 път на 2 години
Желязо	1 път на 2 години
Манган	1 път на 2 години
Олово	1 път на 2 години
Нефтопродукти	1 път на 2 години

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

Опазване на почвата и подземните води от замърсяване

Условие 13.2. Опазване на подземните води

Условие 13.2.1. Мерки за опазване на подземните води от замърсяване

- *Поставят се условия за изпълнение на конкретни мерки за опазване на подземните води, отчитащи възможностите за замърсяването ѝ, съгласно базовия доклад и системната оценка на риска от замърсяване (в случаите, когато операторът е представил такава оценка със заявлението);*
- *Изисква се прилагане на инструкцията за изпълнение на конкретните мерки.*

Условие №13. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване

Условие 13.1. Мерки за опазване на почвата и подземните води от замърсяване

Условие 13.1.1. На притежателя на настоящото разрешително не се разрешава пряко или непряко отвеждане на вредни и опасни вещества в почвите и подземните води.

Условие 13.1.2. Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкция за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито, установяване на причините и отстраняване на течовете.

Условие 13.1.3. Разливи и/или изливане на вредни и опасни вещества върху производствената площадка (включително и в обваданите зони) да се почистват/ преустановяват до 12 часа след откриването им.

Условие 13.1.4. Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкция за отстраняване на разливи от вещества/ препарати, които могат да замърсят почвата/ подземните води и третиране на образуваните отпадъци.

Условие 13.1.5. Не се допуска наличие на течности в резервоари, варели, тръбопроводи и др., при които са установени течове, до момента на тяхното отстраняване.

Условие 13.1.6. Притежателят на настоящото разрешително да осигурява извършването на товаро-разтоварни работи на площадката, които биха могли да доведат до течове/ изливания, единствено на определени за целта места.

Условие 13.1.7. (поставено с Решение № 20-Н1-И0-А1/2015 г.) Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкция за периодична проверка и поддръжка на канализационната система за отпадъчни води на площадката.

Условие 13.1.8. (поставено с Решение № 20-Н1-И0-А1/2015 г.) Не се допуска използването на материали, съдържащи приоритетни вещества при изграждането на конструкции, инженерно строителни съоръжения и други, при които се осъществява или е възможен контакт с почвите и подземните води и от които същите могат да бъдат замърсени.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ УСЛОВИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ ОТ ЗАМЪРСЯВАНЕ

Условие 13.2.2. Условия за мониторинг на подземните води

- Изисква се операторът да изготви и съгласува с РИОСВ и ИАОС план за мониторинг на подземните води, съобразен с условията на КР;
- Поставят се изисквания към собствения мониторинг:

Показател	Честота

- Изисква се анализите и пробовземането да бъдат извършвани от акредитирани лаборатории;
- Изисква се документирание, съхранение на площадката и докладване, като част от ГДОС на:
  - ✓ Обобщени резултати от изпълнение на инструкциите по Условие 13.2.1.;
  - ✓ резултатите от мониторинга на подземните води;
  - ✓ предприети допълнителни мерки за опазване на подземните води.

Таблица 13.2.1.2. Мониторинг на подземни води

Показател	Честота
Водно ниво	Веднъж годишно
Температура	Веднъж годишно
Активна реакция рН	Веднъж годишно
Електропроводимост	Веднъж годишно
Амониев йон	Веднъж годишно
Сулфати	Веднъж годишно
Хлориди	Веднъж годишно
Фосфати	Веднъж годишно
Натрий	Веднъж годишно
Нефтепродукти	Веднъж годишно

Условие 13.3. Документирание и докладване

Условие 13.3.1. Притежателят на настоящото разрешително да документира и съхранява на площадката резултатите от изпълнението на инструкциите по Условие 13.1.1. и Условие 13.1.2 и да ги предоставя при поискване от компетентните органи.

Условие 13.3.2. Притежателят на настоящото разрешително да документира и съхранява на площадката резултатите от собствения мониторинг на почви и подземни води, по Условие 13.1.6.2 и Условие 13.2.1.3, и да ги предоставя при поискване от компетентните органи.

Условие 13.3.3. Притежателят на настоящото разрешително да докладва като част от ГДОС изпълнението на Условие 13.3.1. и Условие 13.3.2.

Условие 13.3.4. Обобщени данни от изпълнението на всички инструкции да се докладват като част от ГДОС.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ Предотвратяване и действия при аварии

Условие 14. Предотвратяване и действия при аварии и случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или причинени екологични щети

▪ Изисква се:

✓ Изготвяне на оценка дали към инсталациите/съоръженията са приложими изискванията на глава седма, раздел I на ЗООС - в случай, че на площадката се съхраняват, използват или произвеждат ОХВ;

✓ Прилагане на инструкция за оценка на риска от аварии при извършване на организационни и технически промени;

✓ Предприемане на мерки за предотвратяване, контрол и/или ликвидиране на последствията от аварии;

✓ Да се води документация за всяка възникнала аварийна ситуация, Документацията по горното условие да се съхранява и представя при поискване от контролния орган;

✓ Незабавно уведомяване на РИОСВ и водене на документация за следните случаи:

Измерени концентрации на вредни вещества над емисионните норми, заложиени в разрешителното;

Не планирана емисия;

Инцидент, който е причинил замърсяване на повърхностни или подземни води, или е застрашил въздуха и/или почвата, или при който се изисква общината да реагира незабавно.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ Предотвратяване и действия при аварии

Условие №14. Предотвратяване и действия при аварии

Условие 14.1. Притежателят на настоящото разрешително да експлоатира инсталациите на площадката при спазване изискванията на глава седма, раздел I Предотвратяване на големи аварии от ЗООС.

Условие 14.2. (актуализирано с Решение №20-Н1-И0-А1/2015г.) Притежателят на настоящото разрешително да прилага инструкции за оценка на риска от аварии при извършване на организационни и технически промени.

Условие 14.3. (актуализирано с Решение №20-Н1-И0-А1/2015г.) Притежателят на настоящото разрешително да предприеме мерки за предотвратяване, контрол и/или ликвидиране на последствията от аварии.

Условие 14.4. (актуализирано с Решение №20-Н1-И0-А1/2015г.) Притежателят на настоящото разрешително да води документация за всяка възникнала аварийна ситуация, която описва:

- причините за аварията;
- време и място на възникване;
- последствия от аварията върху здравето на населението и околната среда;
- предприети действия по прекратяването на аварията и/или отстраняването на последствията от нея.

Документацията да се съхранява на площадката и представя при поискване от контролния орган.

Условие 14.5. (актуализирано с Решение №20-Н1-И0-А1/2015г.) Притежателят на настоящото разрешително незабавно да уведоми РИОСБ и да води документация за следните случаи:

- измерени концентрации на вредни вещества над емисионните норми, заложен в разрешителното;
- не планирана емисия;
- инцидент, който е причинил замърсяване на повърхности или подземни води, или е застрашил въздуха и/или почвата, или при който се изисква общината да реагира незабавно.

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ ПРЕКРАТЯВАНЕ РАБОТАТА НА ИНСТАЛАЦИИТЕ ИЛИ НА ЧАСТИ ОТ ТЯХ

Условие 16. Прекратяване работата на инсталациите или части от тях

Изисква се:

- В случай на взето от оператора решение за прекратяване на дейността на инсталациите, посочени в разрешителното или на части от тях, незабавно да бъдат уведомени РИОСВ;
- Преди прекратяване на дейността на инсталациите или на части от тях да се изготви и представи в РИОСВ подробен План за закриване на дейностите на площадката или част от тях;
- В случай, че изпълнението на Плана за закриване дейността на инсталациите или на части от тях налага промяна в условията на комплексното разрешително, да се предприемат необходимите действия за разрешаването на тези промени преди изпълнение на Плана;
- При временно прекратяване на дейността на инсталациите (технологичните съоръжения) или на части от тях, да се изготви и представи в РИОСВ подробен План за временно прекратяване на дейностите на площадката или част от тях;
- Планът за временно прекратяване да се актуализира при всяка промяна в експлоатацията на инсталацията.
- Докладване на изпълнението на мерките по двата плана като част от ГДОС.

ГЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ прекрътяване работата на инсталациите или на части от тях

Условие 16. Прекрътяване работата на инсталациите или части от тях

Изисква се:

- *В случай, че се закриват всички инсталации и дейности по Приложение №4 от ЗООС се изисква операторът да:*
- ✓ *направи оценка на състоянието на замърсяване на почвата и подземните води с опасни вещества, използвани, произвеждани или изпускани от инсталацията през целия период на експлоатация;*
- ✓ *предприеме мерки за отстраняване на замърсяването до връщане на почвата и/или подземните води до базовото състояние, съгласно докладите за базовото състояние, в случай, че оценката е показала значително замърсяване на почвата и на подземните води;*
- ✓ *предприеме допълнителни действия за отстраняване, контролиране, ограничаване или намаляване на опасните вещества така, че предвид характеристиката на площадката и бъдещото ѝ предназначение да не представлява риск за човешкото здраве и околната среда - когато установените в доклада за базово състояние нива на замърсяване представляват такъв риск;*
- ✓ *извършва действията по предходната подточка дори когато от него не се изисква да представя базов доклад, т.е. когато не използва, произвежда или изпуска съответни ОХВ, но е заварил такова предходно замърсяване. Подходът за определяне дали ОХВ са съответни е указан в Съобщение на Европейската комисия за насоки относно изготвянето на докладите за базово състояние, налично на интернет страницата на МОСВ;*
- ✓ *изготви и представи в РИОСВ доклад за изпълнението на дейностите за привеждане на площадката в задоволително състояние с оглед одобреното ѝ бъдещо предназначение.*

КЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ прекратяване работата на инсталациите или на части от тях

Условие №16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях

Условие 16.1. В случай на взето от оператора решение за прекратяване на дейността на инсталациите, посочени в Условие 2 на настоящото разрешително или на части от тях, притекателят му да уведоми РИОСВ и ИАОС, като посочи и предвидената за това дата.

Условие 16.2. (актуализирано с Решение №20-Н1-И0-А1/2015г.) В срок до един месец преди прекратяване на дейността на инсталациите или части от тях, притекателят на настоящото разрешително да изготви и представи в РИОСВ подробен план за закриване на дейностите на площадката или части от тях. Планът е необходимо да включва като минимум:

- отстраняване от площадката на всички контролирани от законодателството по околна среда материали/вещества;
- почистване (отстраняване/ демантиране при окончателно закриване) на тръбопроводи и съоръжения, които са работили с вещества/материали, контролирани от националното законодателство;
- почистване (отстраняване/ демантиране при окончателно закриване) на складови помещения/ складови площадки, временни площадки за съхранение на отпадъци, обваловки и басейни;
- почистване и рекултивирание на замърсената на територията на площадката почва;

инструкции и отговорни лица за всяка от дейностите по закриване.

Условие 16.2.1. В случай, че изпълнението на Плана за закриване дейността на инсталацията или части от нея налага промяна в условията на комплексното разрешително, да се предприемат необходимите действия за разрешаването на тези промени преди изпълнение на плана по Условие 16.2.

Условие 16.3. В срок до един месец преди временно прекратяване на дейността на инсталациите (технологичните съоръжения) или на части от тях, да се изготви и представи в РИОСВ подробен План за временно прекратяване на дейностите на площадката или част от тях. Планът да включва като минимум:

- почистване на тръбопроводи и оборудване, които са работили с вещества/ материали, контролирани от националното законодателство;
- почистване на складови помещения/ складови площадки, временни площадки за съхранение на отпадъци, обваловки и басейни;
- инструкции и отговорни лица за всяка от дейностите по временно прекратяване;
- окончателна цена за всяка от дейностите и осигуряване на необходимите средства.

Условие 16.4. Изпълнението на мерките по плановете по Условие 16.2 и Условие 16.3 да се докладва, като част от съответния ГДОС.

Условие 16.6. (поставено с Решение №20-Н1-И0-А1/2015г.) В случай, че се закриват всички инсталации и дейности по Приложение № 4 от ЗООС, притекателят на настоящото разрешително да:

- направи оценка на състоянието на замърсяване на почвата и подземните води с опасни вещества, използвани, произведени или изпускани от инсталацията през целия период на експлоатация;
- предприеме мерки за отстраняване на замърсяването до връщане на почвата и/или подземните води до базовото състояние, съгласно докладът за базово състояние, в случай, че оценката е показала значително замърсяване на почвата и подземните води;
- предприеме допълнителни действия за отстраняване, контролиране, ограничаване или намаляване на опасните вещества така, че предвид характеристиката на площадката и бъдещото ѝ предназначение да не представлява риск за човешкото здраве и околната среда – когато установените в доклада за базово състояние нива на замърсяване представлява такъв риск;
- предприеме допълнителни действия за отстраняване, контролиране, ограничаване или намаляване на опасните вещества така, че предвид характеристиката на площадката и бъдещото ѝ предназначение да не представлява риск за човешкото здраве и околната среда – когато не използва, произвежда или изпуска съответни ОХВ, но е заравил такова предходно замърсяване;

изготви и представи в РИОСВ доклад за изпълнението на дейностите за приваждане на площадката в задоволително състояние с оглед одобреното ѝ бъдещо предназначение.

КА НА ПЛАНИРАНИ ПРОМЕНИ

Определение за „съществена промяна“ - §1, т.41 от ДР на ЗООС

- ✓ промяна в работата на инсталацията, която може да има значително отрицателно въздействие върху здравето на хората или върху околната среда.
- ✓ Всяка промяна или увеличение на капацитета се смятат за съществени, ако промяната или увеличението на капацитета сами по себе си достигат праговите стойности, определени в приложение № 4.

Оценка на планираните от оператора промени – информация с обхвата и съдържанието на Приложение №5 от Наредбата за условията и реда за издаване на КР

- ✓ Приложение №5 от Наредбата за КР се подава в МОСВ и Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) при планирани промени - обединява изискванията на определението, като в него се предоставя информация по няколко критерия, необходими за определяне на значителното отрицателно въздействие върху здравето на хората и върху околната среда, от което зависи и приложимата процедура за разрешаване на предложената от оператора промяна.
- ✓ Оценката, която МОСВ извършва за наличие на значително отрицателно въздействие се свежда до оценка на информацията, представена от оператора по критериите по Приложение №5 от Наредбата за КР, като за определянето на една промяна като съществена е достатъчно да е налице един от тези критерии.

КА НА ПЛАНИРАНИ ПРОМЕНИ

Приложение № 5

към чл. 16, ал. 1

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2012 г., в сила от 11.09.2012 г.,
изм., бр. 5 от 2016 г., в сила от 19.01.2016 г.)

Информация за планирана промяна

I А. (Предишен раздел I - ДВ, бр. 69 от 2012 г., в сила от 11.09.2012 г.) Кратко техническо описание на промяната, включително за коя от инсталациите, разрешени в комплексното разрешително, се отнася.

I Б. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2012 г., в сила от 11.09.2012 г.) Във връзка с чл. 16, ал. 1 - информация за изпълнение на разпоредбите на глава шеста, раздел III от ЗООС.

II А. Ако е планирана промяна в инсталация в обхвата на приложение № 4 към ЗООС, се представя информация за преценка на наличието на значително отрицателно въздействие върху здравето на хората или върху околната среда съгласно § 1, т. 41 от допълнителните разпоредби на ЗООС, както следва:

1. Предвидено увеличение на капацитета, което само по себе си достига праговите стойности, определени в приложение № 4 към ЗООС.

2. (Изм. - ДВ, бр. 69 от 2012 г., в сила от 11.09.2012 г., бр. 5 от 2016 г., в сила от 19.01.2016 г.) Предвидено увеличение на количествата или промяна във вида на използваните опасни вещества от приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 към ЗООС, което изисква провеждане на процедура за одобряване на доклад за безопасност по реда на глава седма, раздел I от ЗООС;

3. Наличие на въздействие върху незасегнат досега компонент на околната среда.

4. Изменение на физическите параметри на емисиите (температура, налягане, вискозитет, агрегатно състояние, размер и форма на частиците, плътност, цвят и др.) или на начина на изпускането им (включително местоположение или параметри на изпускащите устройства или точките на заустване) или увеличаване на изпусканите вещества по вид или количество.

5. При наличие на измененията/увеличенията по т. 4 се представя заключение за очаквано:

5.1. увеличаване броя на засегнатото от емисиите на вредни вещества в околната среда население;

5.2. увеличаване на емисиите (вид и/или количество) в отпадъчните води или газове към вече засегнатото население;

5.3. въздействие върху допълнителен (друг) воден обект.

6. При наличие на измененията/увеличенията по т. 4 на емисии в атмосферата и във връзка с т. 5.1 и 5.2 операторът представя математическо моделиране на приноса на емисиите във въздуха преди и след осъществяване на промяната към концентрациите на вредни вещества в приземния слой на атмосферата. Прилагат се ползваните входни данни и DAT файлове.

Забележка. За моделирането преди промяната се използват емисионните ограничения, поставени в разрешителното.

II Б. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2012 г., в сила от 11.09.2012 г.)

ЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

!

Галина Кожухарова, старши експерт в отдел ППЗ, д-ция ПД,
тел. 02/940 6296, e-mail: gkozhuharova@moev.government.bg